

Stilte voor de storm?

Oktober werd een kalme en weinig verrassende maand voor wat betreft de economische data, het beleid van centrale banken en de wereldpolitiek. Dit leidde dan ook voor de meeste markten tot een status quo. Enkel de obligatiemarkten stonden wat onder druk omdat er geruchten opdoken dat de Europese Centrale Bank (ECB) aan een exitstrategie voor haar opkoopprogramma zou denken.

Mario Draghi ontkende deze geruchten tijdens de ECB-vergadering. Verder liet de ECB in dezelfde meeting haar beleidsrentes ongewijzigd en sleutelde ze nog niet aan het QE-programma. De persconferentie van voorzitter Mario Draghi bevatte dan ook weinig nieuws. Het is wachten op input en voorspellingen van de verschillende comités ter ondersteuning van het beleid op de middellange termijn.

De **Federal Reserve (Fed)** komt op 2 november samen voor haar rentebesluit. De markten verwachten dat de Fed 6 dagen voor de presidentsverkiezingen geen actie zal ondernemen en blijven dus kijken naar december voor de volgende renteverhoging. Zeker nu de economische data op peil blijven.

De **Britten** stonden deze maand opnieuw in de schijnwerpers. Verschillende uitspraken van eerste minister **Theresa May** zorgden voor heel wat nervositeit op de (munt)markten. Zo liet ze onderzoeken of het Britse parlement wel degelijk moet stemmen over het invoeren van Artikel 50. Ook pleitte ze voor strengere immigratieregels, waarbij zelfs bedrijven zouden moeten aantonen dat jobs die momenteel worden ingevuld door expats niet door Britten zelf kunnen worden uitgevoerd. Het pond Sterling ging deze maand verder onderuit. Sinds begin dit jaar zakte het pond meer dan 20% tegenover de euro. Tegenover de dollar staat het **pond op het laagste niveau in 30 jaar**.

Wat de meeste analisten wel zorgen baart, is het **toenemende anti-Europese sentiment** onder burgers. Het bijna afspringen van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Canada (CETA), door toedoen van Wallonië, was de zoveelste tegenslag voor het Europese gedachtegoed in afgelopen jaren.

Index	31/10/2016	% Month	% YTD
Euro Stoxx 50	3055,25	+ 1,77%	- 6,50%
Bel 20	3.540,56	- 0,43%	- 4,32%
S&P 500	2.126,15	- 1,94%	+ 4,02%
Nikkei 225	17.425,02	+ 5,93%	- 8,20%

Rente	31/10/2016	Δ Month	Δ YTD
Duitse 10Y	+ 0,16%	+ 0,28%	- 0,47%
Belgische 10Y	+ 0,40%	+ 0,26%	- 0,57%
Amerikaanse 10Y	+ 1,83%	+ 0,23%	- 0,44%
Japanse 10Y	- 0,05%	+ 0,04%	- 0,31%

YTD (year-to-date) = evolutie sinds 31/12/2015

EUROPA: Inflatie kruipt stilaan omhoog

Volgens een eerste schatting **stabiliseerde de economische groei** in het 3de kwartaal op 0,3% (kwartaal-op-kwartaal). België bevindt zich met een economische activiteit van 0,2% in de middenmoot.

De **Europese inflatie** is in oktober **gestegen** van 0,4% naar 0,5% op jaarbasis. Meteen het hoogste peil in meer dan 2 jaar. De toename is nog steeds vooral een gevolg van de gestegen oliepijzen tegenover vorig jaar. De kerninflatie, zonder de volatiele prijzen van energie en voeding, bleef stabiel op 0,8%. De **Belgische inflatie** kende ook in oktober een **daling**, tot 1,81%. Het is de derde maand op rij dat de inflatie daalt.

Het **consumentenvertrouwen in België** is **gezakt** naar het laagste peil sinds november 2014. De indicator daalde in oktober van -10 naar -13. In augustus stond de indicator nog op -4. De daling is vooral het gevolg van de recente aangekondigde collectieve ontslagen, zoals bijv. in de financiële sector.

In de **eurozone** daarentegen kende het **consumentenvertrouwen** een **lichte stijging** tot -8,0. en blijft zo boven het lange termijn gemiddelde van -12 noteren.

De **samengestelde inkoopmanagersindex (PMI)**, die de activiteit in de industrie en dienstensector meet, **steeg** in oktober van 52,6 naar 53,7. Het is nog wachten op het finale cijfer, doch voorlopig lijkt de index hoger uit te komen.

De belangrijke **Duitse IFO-index**, die het vertrouwen onder Duitse ondernemers meet, was met een notering van 110,5 niet alleen beter dan verwacht maar meteen ook het beste cijfer in meer dan twee jaar tijd. Extra opvallend is dat het groeiende vertrouwen van de ondernemers geschied in tijden van onzekerheid (Brexit, CETA, vluchtelingen, ...). Ook het vertrouwen in de toekomst was groter dan verwacht wat een positieve impact zou kunnen hebben op toekomstige investeringen en daarmee de economische groei.

VS: Presidentsverkiezingen op 8 november

Minder dan 14 dagen voor de verkiezingen krijgt Donald Trump, die achterop hinkt in de peilingen, een onverwacht cadeau in de schoot geworpen van FBI-baas Comey: het onderzoek naar Clintons private e-mailserver wordt heropend. Zo lijkt de race naar het Witte Huis toch nog spannend te worden.

Uit een eerste schatting bleek dat de **Amerikaanse economie** in het 3de kwartaal **met 2,9%** op jaarbasis is **gegroeid**. Dit is beter dan vorig kwartaal (1,4%) en de verwachtingen (2,6%). Een **impuls van de export** compenseerde een zwakkere toename van de consumentenbestedingen. Verder bouwden bedrijven meer voorraden op.

Met **156.000 nieuwe jobs** in september bleef de groei **onder de marktverwachting** van 172.000. Het aantal gecreëerde jobs van vorige maand werd wel met 16.000 naar boven toe bijgesteld. Voorts nam de **werkloosheidsgraad** licht toe van 4,9% naar 5,0% maar dit kwam doordat er meer werkwilligen de arbeidsmarkt betraden.

De **inkoopmanagersindex** voor de industrie, volgens het ISM, steeg in oktober van 49,4 naar 51,5. Zo vertoonde de industrie opnieuw groei. Ook de **dienstensector** tekende een ommekeer op door de daling van september (-4,1 punten) tegen te draaien met een **stijging** van 5,7 punten tot 57,1.

AZIË: Bank of Japan doopt haar programma om

De Chinese economie kende in het 3de kwartaal een groei van 6,7% op jaarbasis. Daarmee blijft de groei stabiel t.o.v. de eerste 2 kwartalen en in lijn met de doelstelling. Toch blijven er zorgen over de tweede economie van de wereld nadat de export in september fors daalde met -10,0% (uitgedrukt in Amerikaanse dollars).

Tegenover de zwakke exportdata stond wel een verbetering van de Chinese inflatie. Die liep op van 1,3% in augustus naar 1,8% in september.

In Japan daalde de kleinhandelsverkoop in september met -1,9% tegenover vorig jaar. Het is al de zevende daling op een rij.

Wim Oste, CFA

Steven Andries, specialist ALM

Conclusies voor uw beleggingen

- Veilige, vastrentende beleggingen zullen wellicht nog geruime tijd een laag rendement opleveren.
- Wil u een hoger rendement dan moet u bereid zijn een gedeelte van uw portefeuille dynamisch te beleggen in overeenstemming met uw beleggersprofiel en uw persoonlijke doelstellingen.
- Vermogensopbouw vergt langetermijnopbouw met een volgehouden beleggingsdiscipline waarbij u maximaal vasthoudt aan de gekozen strategie. Daarbij dient u te beseffen dat dynamische beleggingen altijd een volatiel verloop kennen.
- Spreiding staat hierbij altijd voorop: zowel qua looptijden, actievaklassen als beheerders.
- Wij bespreken dit graag met u op basis van uw persoonlijk financieel traject. U bent hartelijk welkom voor een gesprek.

Meer info: Steven.Snoeckx@bankvanbreda.be,
verantwoordelijke beleggingen